

شرح وظائف کارکنان تیم سلامت در برنامه ادغام سلامت روان و خدمات سوء مصرف مواد و سلامت اجتماعی

شرح وظائف بهورز

- ۱- بیماریابی اختلالات روانپزشکی و شناسایی اختلالات سوء مصرف مواد
- ۲- ارجاع بیماران به مرکز بهداشتی درمانی
- ۳- پیگیری و مراقبت بیماران
- ۴- آموزش اصول سلامت روان به بیماران ، خانواده آنها و عموم جامعه
- ۵- جلب مشارکتهای مردمی در اجرای برنامه ها
- ۶- ثبت آمار بیماران و فعالیتهای و گزارشدهی به مرکز بهداشتی درمانی
- ۷- انجام خدمات سلامت اجتماعی شامل :
  - ارزیابی وضعیت سلامت اجتماعی فردی و ثبت آن
  - مشارکت در تهیه نیمرخ سلامت اجتماعی منطقه(شناخت نوع،میزان و روند تغییرات آسیبهای اجتماعی منطقه)وضعیت اقتصادی ، اجتماعی منطقه(میزان نابرابری های اجتماعی)
  - مشارکت در انجام نیاز سنجی و او لویت سنجی مشکلات منطقه
  - مشارکت در فرایند توانمند سازی گروههای هدف
  - شناسایی ظرفیت های حمایتی و مشارکت در ایجاد ظرفیت های جدید(ظرفیت سازی)

شرح وظائف کاردان های بهداشتی

- ۱- مشارکت در پیگیری و مراقبت بیماران
  - ۲- جمع بندی و تجزیه تحلیل اطلاعات آماری و ارسال به مرکز بهداشت شهرستان
  - ۳- مشارکت در آموزش و باز آموزی بهورزان
  - ۴- مشارکت در آموزش بیماران ، خانواده آنها و عموم جامعه
  - ۵- جلب مشارکتهای مردمی در اجرای برنامه ها
  - ۶- پایش عملکرد خانه های بهداشت و ارسال بازخورد
  - ۷- نظارت بر تأمین داروهای اساسی مورد نیاز مرکز
  - ۸- انجام خدمات سلامت اجتماعی شامل :
  - ۹- پایش نحوه ارزیابی وضعیت سلامت اجتماعی و ثبت آن
- مشارکت در تهیه نیمرخ سلامت اجتماعی منطقه(شناخت نوع،میزان و روند تغییرات آسیبهای اجتماعی منطقه)وضعیت اقتصادی ، اجتماعی منطقه(میزان نابرابری های اجتماعی)
  - مشارکت در انجام نیاز سنجی و اولویت سنجی مشکلات منطقه
  - مشارکت در فرایند توانمند سازی گروههای هدف
  - به کارگیری مکانیسم های تشویقی مناسب جهت جلب مشارکتهای مردمی

شرح وظائف کارشناس سلامت روان در تیم سلامت

- ۱- مشارکت در بیماریابی اختلالات روانپزشکی و شناسایی اختلالات سوء مصرف مواد
  - ۲- ارائه خدمات مشاوره و مداخلات روان شناختی در بیماران مبتلا به اختلالات روانپزشکی و سوء مصرف مواد و گروههای هدف (گروه هدف : بیماران، خانواده بیماران، افراد در معرض خطر)
  - ۳- مشارکت در پیگیری و مراقبت بیماران مبتلا به اختلالات روانپزشکی و سوء مصرف مواد
  - ۴- آموزش عموم جامعه در خصوص اصول و مفاهیم سلامت روان و پیشگیری از اعتیاد به منظور افزایش آگاهی و اصلاح نگرش افراد
  - ۵- جلب مشارکتهای مردمی در اجرای برنامه ها
  - ۶- آموزش و بازآموزی بهورزان، کاردانا و رابطین بهداشتی
  - ۷- پایش و نظارت عملکرد برنامه ها در سطوح مختلف و ارائه بازخورد پایش به سطوح پایین تر
  - ۸- مشارکت در تجزیه و تحلیل اطلاعات آماری و تهیه گزارش عملکرد
  - ۹- مشارکت در ارائه خدمات حمایتی روانی اجتماعی در حوادث و بلایا و مداخله در بحران
  - ۱۰- تسهیل دسترسی بیماران نیازمند به خدمات حمایتی
  - ۱۱- انجام خدمات سلامت اجتماعی شامل :
- شناسایی بیماران و گروههای خاص (معلولین، سالمندان، کودکان و افراد خشونت دیده و....)
  - نظارت و مشارکت فعال در تهیه نیمرخ سلامت اجتماعی مناطق
  - نظارت و مشارکت فعال در فرایند توانمند سازی گروههای هدف
  - شناسایی ظرفیت های حمایتی و ایجاد ظرفیت های جدید در سطوح بالاتر
  - راهنمایی و مشاوره فردی و گروهی

شرح وظائف پزشک خانواده

- ۱- تشخیص و درمان اختلالات روانپزشکی و سوء مصرف مواد

- ۲- ارجاع موارد مورد نیاز به مرکز تخصصی شهرستان
  - ۳- آموزش و بازآموزی پرسنل
  - ۴- ارسال گزارش فعالیتها به مرکز بهداشت شهرستان
  - ۵- پایش عملکرد خانه های بهداشت و ارسال بازخورد
  - ۶- پذیرش بیماران ارجاعی از خانه بهداشت و ارسال بازخورد
  - ۷- مشارکت در آموزش عموم جامعه و گروههای هدف
(گروه هدف : بیماران، خانواده بیماران، افراد در معرض خطر)
  - ۸- تشکیل پرونده بیماران طبق دستورالعمل
  - ۹- جمع بندی و تجزیه و تحلیل آمار و ارسال گزارش به مرکز بهداشت شهرستان
  - ۱۰- انجام خدمات سلامت اجتماعی شامل :
- نظارت و پایش عملکرد تیم سلامت (بهورز، کاردان و کارشناس) در ارزیابی سلامت اجتماعی، تهیه نیمرخ های منطقه ای، آموزش های عمومی (.....)
  - بررسی و معاینه کلیه موارد ارجاعی ، تکمیل فرم های ثبت موارد و تشکیل پرونده
  - ارجاع موارد شناسایی شده به سطوح بالاتر
  - نظارت و مشارکت فعال در عملکرد آموزش تیم سلامت و آموزش جامعه
  - تدوین و اجرای برنامه عملیاتی سالانه
  - تهیه گزارشات ادواری برای سطوح بالاتر

شرح وظائف روانپزشک یا پزشک عمومی دوره دیده در مرکز تخصصی شهرستان

- ۱- تشخیص و درمان اختلالات روانپزشکی و سوء مصرف مواد
- ۲- آموزش و بازآموزی پزشکان عمومی و کارشناسان
- ۳- پذیرش موارد ارجاع شده از مراکز بهداشتی درمانی و ارسال بازخورد ارجاع

- ۴- ارجاع بیماران به بیمارستان جهت بستری در صورت لزوم
- ۵- مشارکت در انجام پژوهشهای کاربردی
- ۶- مشارکت در انجام فعالیتهای لازم جهت ارتقاء سطح سلامت روان جامعه

شرح وظائف روانپزشک مشاور علمی برنامه در سطح دانشگاه

- ۱- عضویت در کمیته استانی سلامت روان و خدمات سوء مصرف مواد
- ۲- ارائه خدمات سرپایی و بستری بیماران ارجاعی از سطح تخصص شهرستان
- ۳- ارائه پسخوراند لازم در مورد بیماران ارجاعی از سطح تخصصی شهرستان
- ۴- پذیرش مسؤلیت علمی-اجرایی برنامه های بهداشت روان تحت نظارت معاون بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی

- ۵ - مشارکت در آموزش پزشکان خانواده و کارشناسان سلامت روان
- ۶ - مشارکت در تهیه متون آموزشی، پوستر، پمفلت و نشریات
- ۷ - نظارت علمی بر فعالیت پزشکان خانواده و تیم سلامت در حیطه برنامه های سلامت روان و خدمات سوء مصرف مواد
- ۸ - مشارکت در پایش برنامه های تحت اقدام
- ۹ - مشارکت در اجرای پژوهش های کاربردی

شرح وظائف کارشناسان ستادی در حوزه خدمات سلامت روانی، اجتماعی و اعتیاد

۱ - هماهنگی جهت اجرای برنامه خدمات سلامت روان و سوء مصرف مواد در مناطق روستایی و شهری شامل:

ارتقا سلامت روان، درمان بیماران، پیشگیری از آسیب های روانی و اعتیاد، آموزش مهارت های زندگی و فرزندپروری، ارائه خدمات حمایت های روانی اجتماعی در بلایا، پیشگیری از خشونت، پیشگیری از خودکشی، اختصاص ۱۰ درصد تخت های بیمارستانی به بیماران روانپزشکی، ارائه خدمات پس از ترخیص، ارائه خدمات در مراکز سلامت روان جامعه نگر، ارائه خدمات کاهش آسیب سوء مصرف مواد و اجرای دیگر برنامه های ابلاغی

۲ - تدوین و اجرای برنامه عملیاتی سالیانه

- ۳- پیگیری تشکیل کمیته های استانی و شهرستانی، پیگیری مصوبات، استمرار جلسات
- ۴- برنامه ریزی و هماهنگی جهت ارتقاء سطح سلامت روان عموم جامعه از طریق آموزشهای همگانی
- ۵- برنامه ریزی و هماهنگی جهت ارتقاء دانش و مهارت پرسنل
- ۶- تهیه و توزیع بسته های آموزشی
- ۷- ایجاد هماهنگی بین بخشی و درون بخشی در حوزه خدمات سلامت روان و سوء مصرف مواد از طریق جلب حمایت و مشارکت ذینفعان
- ۸- برنامه ریزی جهت آموزش گروههای در معرض خطر
- ۹- جمع آوری و تجزیه و تحلیل اطلاعات آماری، ارائه بازخورد، تدوین گزارش عملکرد
- ۱۰- پایش و نظارت اجرای برنامه در مناطق تحت پوشش، ارائه بازخورد و ارائه گزارش به سطح بالاتر
- ۱۱- هماهنگی جهت تأمین نیروی انسانی و ارائه آموزشهای لازم به آنان
- ۱۲- هماهنگی جهت تأمین اعتبارات مورد نیاز و نظارت بر توزیع و هزینه کرد آنها
- ۱۳- جلب مشارکت سازمانهای مردم نهاد
- ۱۴- برنامه ریزی و مشارکت در اجرای پژوهش های کاربردی
- ۱۵- جلب مشارکت نیروهای متخصص به ویژه روانپزشک مشاور علمی برنامه های سلامت روانی، اجتماعی و اعتیاد جهت ارتقاء کیفی برنامه ها
- ۱۶- انجام خدمات سلامت اجتماعی شامل:
  - برنامه ریزی، اجرا، پایش و ارزشیابی برنامه های سلامت اجتماعی در طح منطقه
  - ارائه گزارشات ادواری و سالانه